

Силабус освітньої компоненти Атестаційний екзамен

Ступінь вищої освіти – бакалавр
Галузь знань – 07 Управління та адміністрування
Спеціальність – 072 Фінанси, банківська справа та страхування
Освітньо-професійна програма – «Митна та податкова справа»

Рік навчання: IV Семестр: 8

Кількість кредитів: 6 Мова викладання: українська

Контактна інформація Кафедра фінансів ім. С. І. Юрія
(0352)47-50-77*10-015

Опис освітньої компоненти

Атестація випускників здійснюється відповідно до Законів України «Про вищу освіту», «Про організації роботодавців, їх об'єднання, права і гарантії їх діяльності», Постанови КМУ «Про затвердження Національної рамки кваліфікацій», Статуту ЗУНУ, Положення про атестацію здобувачів вищої освіти та роботу атестаційної комісії в ЗУНУ. Атестація випускників проводиться в Університеті за акредитованими спеціальностями та завершується видачею документів встановленого зразка про ступінь освіти та здобуту кваліфікацію. Положення про атестацію визначає порядок атестації здобувачів вищої освіти, формування та організації роботи атестаційної комісії у ЗУНУ.

Атестація осіб, які здобувають ступінь бакалаврів – це встановлення фактичної відповідності рівня їх освітньо-професійної та практичної підготовки, набутих компетентностей вимогам освітньо-професійної програми «Митна та податкова справа» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти галузі знань 07 Управління та адміністрування спеціальності 072 Фінанси, банківська справа та страхування. Формою державної атестації фахівців освітньо-професійної програми «Митна та податкова справа» є атестаційний екзамен з нормативних освітніх компонент: «Бюджетна система», «Податкова система», «Митна справа», «Фінансовий менеджмент». Атестаційний екзамен є засобом об'єктивного контролю якості вищої освіти, ґрунтовної підготовки студентів, рівень якої встановлюється опосередковано за допомогою різних за складністю завдань. Він проводиться на завершальному етапі навчання бакалавра, містить комплекс завдань теоретичного та практичного характеру.

Атестаційна комісія перевіряє науково-теоретичну та практичну підготовку студентів, приймає рішення щодо присудження випускникам відповідного ступеня вищої освіти, видачу державного документа про освіту (звичайного зразка чи з відзнакою). Контроль за формуванням та організацією роботи атестаційної комісії здійснює ректор, а форми та терміни проведення атестації здобувачів вищої освіти визначаються навчальним планом і графіком навчального процесу.

Форма проведення

Питання, винесені на атестаційний екзамен, охоплюють матеріал для фахової підготовки і відповідають ОПП «Митна та податкова справа». Усього на атестаційний екзамен пропонується по

30 білетів (в кожному – 1 теоретичне питання, 20 тестів, 2 завдання практичного характеру), в яких питання забезпечують можливість об'єктивно оцінити готовність випускників університету до професійної діяльності за спеціальністю. Атестаційний екзамен проводиться в усній формі.

Політика оцінювання

Оцінювання рівня якості підготовки здобувача та здобутої ним вищої освіти здійснюють члени екзаменаційної комісії на основі принципів об'єктивності, індивідуальності, комплексності, етичності, диференційованого та компетентнісного підходу, за критеріями оцінювання набутих загальних і професійних компетентностей і шкалою оцінювання, застосовуючи форми і методи діагностики. Об'єктом оцінювання є сукупність знань, умінь і навичок, набутих компетентностей. У процесі визначення оцінки враховується ряд важливих показників: чіткість формулювань; структура і логіка вибудовування відповіді; оригінальність вирішення проблем, якість і глибина володіння теоретичним матеріалом; наявність критичного аналізу та здатність до наукової полеміки; рівень обґрунтованості пропозицій для вирішення управлінських проблем; змістовність повідомлення; правильність та чіткість відповідей на запитання.

Максимальна кількість балів за єдиний (комплексний) білет становить 100 балів, де:

Комплексне теоретичне питання	Тестові завдання	Завдання практичного характеру	Разом
20%	40%	40%	100%
1 питання – 20 балів, макс. 20 балів	20 тестів по 2 бали за тест, макс. 40 балів	2 завдання – кожне по 20 балів, макс. 40 балів	100

Критерії оцінювання знань студентів на атестаційному екзамені та їх відповідність шкалі оцінювання наведені у таблиці.

Оцінювання

Підсумкові оцінки			Критерії оцінювання знань
За шкалою ECTS	За національною шкалою	Бали	
1	2	3	4
A «Відмінно»	Відмінно	90-100	Випускник виявив всебічні, систематичні та глибокі знання навчального матеріалу дисциплін, передбаченого програмою; засвоїв основну та додаткову літературу, рекомендовану програмою; проявив творчі здібності в розумінні, логічному, стислому та ясному трактуванні навчального матеріалу; засвоїв взаємозв'язок основних понять дисциплін, їх значення для подальшої професійної діяльності.
B «Дуже добре»	Добре	82-89	Випускник виявив систематичні та глибокі знання навчального матеріалу дисциплін вище середнього рівня; продемонстрував уміння вільно виконувати завдання, передбачені програмою; засвоїв літературу, рекомендовану програмою; засвоїв взаємозв'язок основних понять дисциплін, їх значення для подальшої професійної діяльності.
C «Добре»		75-81	Випускник виявив загалом добрі знання навчального матеріалу дисциплін при виконанні передбачених завдань, але припустив низку помітних помилок; засвоїв основну літературу, рекомендовану програмою;

			показав систематичний характер знань з дисциплін; здатний до самостійного використання та поповнення надбаних знань у процесі подальшої навчальної роботи та професійної діяльності.
D «Задовільно»	Задовільно	66-74	Випускник виявив знання навчального матеріалу дисциплін у обсязі, необхідному для подальшого навчання та майбутньої професійної діяльності; справився з виконанням завдань, передбачених програмою; ознайомився з основною літературою, рекомендованою програмою; припустив значну кількість помилок або недоліків у відповідях на запитання при співбесідах, тестуванні та при виконанні завдань тощо, принципів, які може усунути самостійно.
E «Достатньо»		60–65	випускник виявив знання основного навчального матеріалу дисциплін в мінімальному обсязі, необхідному для подальшого навчання та майбутньої професійної діяльності; в основному виконував завдання, передбачені програмою; ознайомився з основною літературою, рекомендованою програмою; припустив помилки у відповідях на запитання при співбесідах, тестуванні та при виконанні завдань тощо, які може усунути лише під керівництвом та за допомогою викладача.
FX «Незадовільно»	Незадовільно	35-59	Випускник має значні прогалини в знаннях основного навчального матеріалу дисциплін; допускав принципові помилки при виконанні передбачених програмою завдань.
F «Незадовільно»		1-34	Випускник не мав знань зі значної частини навчального матеріалу; допускав принципові помилки при виконанні більшості передбачених програмою завдань; не спроможний самостійно засвоїти програмний матеріал.

Рекомендовані джерела інформації

1. Аранчій В.І., Томілін О.О., Дорогань-Писаренко Л.О. Фінансовий менеджмент: навч. посібник. РВВ ПДАУ. 2021. 300 с.
2. Бондаренко Є.П. Прагматизм здійснення митного контролю визначення країни походження товарів. *Ефективна економіка*. 2020. № 7. URL: http://www.economy.nayka.com.ua/pdf/7_2020/59.pdf
3. Бондаренко Є.П., Ткачик Ф.П. Формування митної безпеки держави в умовах активізації міждержавних торговельних конфліктів. *Інфраструктура ринку*. 2020. № 44. С. 377-383. URL: <http://www.market-infr.od.ua/uk/44-2020>
4. Бюджетна система: За ред Демянишина В.Г., Кириленко О.П., Лободіної З.М Підручник. Тернопіль: ЗУНУ. 2020. 460 с.
5. Бюджетний кодекс України. Закон України від 08.07.2010 р. № 2456 – VI URL: <http://zakon.rada.gov.ua>.
6. Верланов Ю. Ю. Фінансовий менеджмент : навчальний посібник. Вид. 2-ге. Миколаїв : Вид-во ЧНУ ім. Петра Могили. 2021. 336 с.
7. Войцешин В.П. Функціонування фіскального механізму фіскального регулювання експортного потенціалу України. *Науковий журнал «Інтелект XXI»*. 2019. № 4. С. 29-32. <http://www.intellect21.nuft.org.ua/>
8. Герчаківський С.Д. Митна справа. Навч. посібник. Тернопіль: Вектор, 2020. 316 с.
9. Герчаківський С.Д. Митне адміністрування. Навч. посібник. Тернопіль: Економічна думка, 2020. 321 с.
10. Герчаківський С.Д., Герчаківська О.Я. Фіскально-правовий моніторинг судового розгляду справ про митні правопорушення. *Актуальні проблеми правознавства*. №3.2020. URL: <http://www.wupn.edu.ua/index.php/apr/article/download>
11. Герчаківський С.Д., Сідляр В.В. Фіскальне регулювання зовнішньоекономічної діяльності. Навч. посібник. Вектор, 2020. 256 с.
12. Громова А. Є., Яковенко К. А. Особливості страхування фінансових ризиків в Україні. *Молодий вчений*. 2018. № 5 (57). С. 285–288.
13. Гуцул І.А. Ефективність управління митними ризиками у країнах Європейського Союзу та Україні. *Інфраструктура ринку*. 2019. №35. С. 104-116. URL: <http://www.market-infr.od.ua/uk/2019>

14. Дема Д. І., Дорохова Л. М., Віленчук О. М. Фінансовий менеджмент: підручник. Житомир: ЖНАЕУ, 2018. 320 с.
15. Десятнюк О.М., Маршалок Т.Я., Угрин В.В. Управління податковим боргом. Навчальний посібник / О.М. Десятнюк, Т.Я. Маршалок, В.В. Угрин. Тернопіль: Вектор, 2018. 330 с.
16. Десятнюк О.М., Сідляр В.В. Фіскальне регулювання споживчого ринку України. *Світ фінансів*. 2020. Вип.1. С. 78–94.
17. Дмитрів В.І. Моніторинг податкових ризиків. Навчальний посібник з вивчення дисципліни «Моніторинг податкових ризиків» для студентів денної та заочної форми навчання. Тернопіль: ТНЕУ, 2019. 150 с.
18. Дмитрів В.І. Ризики дефіциту державного бюджету для економіки країни. *Вісник ХНТУ*. 2020. №3 (74). С. 165-170.
19. Журавльова Т. О. Формування фінансових ресурсів підприємства в умовах кризи. *Економіка та держава*. 2020. № 3. С. 42-45.
20. Закон України «Про внесення змін до Податкового кодексу України та інших законодавчих актів України щодо дії норм на період дії воєнного стану» № 2120-IX від 15.03.2022 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2120-20#Text>
21. Казначейська система: підручник / за наук. ред. д. е. н., проф. А. І. Крисоватого, д. е. н., проф. О. П. Кириленко, Т. Я. Слюз. Тернопіль: ЗУНУ, 2020. 364 с.
22. Кнейслер О. В., Квасовський О. Р., Ніпаліді О. Ю. Фінансовий менеджмент: підручник. Тернопіль: Економічна думка, 2018. 482 с.
23. Корнева Н. О., Барабан Т. В. Системний підхід до управління грошовими потоками підприємств. *Молодий вчений*. 2018. № 5 (57). С. 298–302.
24. Кошельок Г. Грошові потоки в системі управління діяльністю підприємства. *Приазовський економічний вісник*. 2019. Вип. 5 (16). С. 50–57.
25. Крисовата К.В., Синютка Н.Г. Фіскальна дисфункція електронного адміністрування ПДВ в Україні. *Світ фінансів*. 2019. № 4 (61). С. 23-36.
26. Курков М. С. Модель системи управління фінансами підприємств засобами штучного інтелекту. *Причорноморські економічні студії*. 2020. № 52/2. С. 147-153.
27. Луцик А.І., Синютка Н.Г. Податковий інструментарій фіскальної політики в умовах діджиталізації фіскального простору. *Світ фінансів*. 2019. Вип. 1. С.87-97.
28. Максимова М. В. Система фінансового менеджменту в умовах розвитку цифрової економіки. Ефективна економіка. 2019. № 5. URL: <http://www.economy.nauka.com.ua/?op=1&z=7064>.
29. Маршалок Т. Я. Фіскальні імперативи економічної рівноваги: Монографія. Тернопіль: ТНЕУ, 2019. 382 с.
30. Митний кодекс України від 13.03.2012 № 4495-VI (редакція від 21.07.2012) / Офіційний сайт Верховної Ради України. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/4495-17/ed20120721>.
31. Нестерова С. Фінансовий менеджмент: практикум. К.: Кондор, 2019. 280 с.
32. Олійник О. О. Грошові і фінансові потоки в системі фінансового менеджменту підприємств. *Інвестиції: практика та досвід*. 2021. № 13-14. С. 32–37.
33. Основи фінансового менеджменту. Конспект лекцій з дисципліни «Основи фінансового менеджменту для студентів денної та заочної форм навчання спеціальності 073 «Менеджмент» / Уклад.: проф. І.А. Федоренко, проф. Н.О. Власова, ст. викл. А.Б. Макаренко. - Харків: НТУ «ХПІ», 2021. 135 с.
34. Письменна Т. В. Необхідність фінансового менеджменту в контексті важливості його об'єктів. *Вісник Одеського національного університету. Економіка*. 2018. Т. 23, Вип. 3 (68). С. 130–133.
35. Письменна Т. В. Практика антикризового фінансового управління в умовах збитковості економічної діяльності вітчизняних підприємств. *Наукові записки Національного університету «Острозька академія». Економіка*. 2018. № 9 (37). С. 152–156.
36. Податкова система: навчальний посібник / І. С. Волохова, О. Ю. Дубовик, М. О. Слатвінська [та інш.] / ред. І. С. Волохова, О. Ю. Дубовик. – Харків: Видавництво «Діса плюс», 2019. 402 с.
37. Податковий кодекс України. Закон України від 02.12.2010 р. № 2755 – VI. URL: <http://zakon.rada.gov.ua>.
38. Решетник Н. І., Насікан Н. І., Клименко О. М., Світлична К. С., Сусллова Т. О. Стратегічний фінансовий менеджмент у діяльності корпорацій. *Фінансово-кредитна діяльність: проблеми теорії і практики*. 2021. № 2(37). С. 134-141.
39. Ромашко О. М., Барилляк В. О. Теоретичні засади формування механізму управління фінансовими ресурсами підприємства. *Бізнес Інформ*. 2019. № 5. С. 180-184.
40. Сердюков К., Тимчук Х. Управління грошовими потоками підприємства. *Східна Європа: економіка, бізнес та управління*. 2019. Вип. 4 (21). С. 522–527.
41. Сидорович О.Ю., Гуцул І.А., Кривіцький В.Б. Кінологічне забезпечення діяльності митних органів України. *Світ фінансів*. 2020. № 1 (62). С. 66-77 URL: <http://sf.wunu.edu.ua/index.php/sf/article/view/1296>
42. Старинець О. Г. Особливості формування та розподілу прибутку підприємств зв'язку. *Науковий вісник Херсонського державного університету. Серія: Економічні науки*. 2018. Вип. 8. Ч. 1. С. 170-173.

43. Стратегія інноваційного розвитку України на 2010–2020 роки в умовах глобалізаційних викликів. URL: http://kno.rada.gov.ua/komosviti/control/uk/publish/article?art_id=47920&cat_id=46017
44. Сучасні виклики забезпечення митної безпеки в Україні: монографія / за ред. д.е.н., професора А.І. Крисоватого. Тернопіль: Університетська думка, 2020. 414 с.
45. Ткачик Ф.П. Науково-концептуальні положення розвитку фіскального федералізму в Україні. *Вісник ХНТУ*. 2020. №3 (74). С. 200-206.
46. Ткачик Ф.П., Гуцул І.А. Митний контроль у забезпеченні економічної безпеки України. *Вчені записки Таврійського національного університету імені В.І. Вернадського. Серія: Економіка і управління*. 2019. Том 30 (69). № 5. URL: http://www.irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis_nbuv/cgiirbis_64.
47. Ткачик Ф.П., Дмитрів В.І. Ефективність адміністрування майнових податків в українській та світовій фіскальній практиці. *Інфраструктура ринку*. 2019. №35. С. 133-137.
48. Фінансовий менеджмент : підручник / Д. І. Дема, Л. М. Дорохова, О. М. Віленчук [та ін.] Житомир : ЖНАЕУ. 2018. 320 с.
49. Фінансовий менеджмент: навч. посібник / Скаско О. І., Майор О. В. [та ін.] Львів : Растр-7, 2018. 410 с.
50. Формування фіскального простору України в умовах глобалізаційних дисбалансів : монографія / за ред. д.е.н., професора А.І. Крисоватого. Тернопіль : ТНЕУ, 2018. 588 с.
51. Щербань О., Невдачина О. Теоретичні аспекти визначення сутності та структури капіталу підприємства. *Приазовський економічний вісник*. 2019. Вип. 3 (14). С. 284–289.
52. Ясинська Д. В., Добровольська О. В. Сучасна парадигма діагностики фінансового стану підприємства в період кризи. *Економічний простір*. 2021. № 166. С. 81–84.
53. Economic problems of Visegrad Group countries and Ukraine: collective monograph / edited by A. Krysovatyy, Y. Savelyev. Ternopil: Osadtsa U.V., 2018. 328 p.
54. Krysovatyy A., Fedosov, V., Tymchenko, O., Silchenko, M. (2020). Taxation, economic growth and welfare in a low-income country. *Economic Annals-XXI*, 181 (1-2), 44-56.
55. Don M. Chance (2019). Financial risk management: an enduser perspective. World Scientific Books, World Scientific Publishing Co. Pte. Ltd.
56. Titman S., Martin T., Keown A., Martin J. (2018). Financial management: principles and applications. 13-th ed. Melbourne: Pearson Australia. 719 p.
57. Alan C. Shapiro, Paul Hanouna (2019). Multinational Financial Management, 11-th Edition.